

**Folketingets Social-,
Indenrigs- og Børneudvalg**

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.socialministeriet.dk

Sagsnr.
2019 - 621

Doknr.
661864

Dato
07-02-2019

Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg har d. 29. januar 2019 stillet følgende spørgsmål nr. 291 (alm. del) til børne- og socialministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Adsbøl (DF).

Spørgsmål nr. 291:

"Vil ministeren kommentere den fortrolige henvendelse af 25/1-19 fra M.J.H., jf. SOU alm. del - bilag 129 (fortroligt bilag)?"

Svar:

Udvalget henviser til en fortrolig henvendelse i en konkret sag om samvær mellem en mindreårig, som er anbragt uden for hjemmet, og den ene af forældrene, som er bosiddende i udlandet.

Henvendelsen vedrører især den mindreåriges mulige udrejse af landet som led i samværet med denne forælder. Efter det oplyste har den pågældende ikke aktuelt del i forældremyndigheden, og forældremyndighedsindehaveren modsætter sig udrejse. Det fremgår samtidig, at der verserer en sag om forældremyndig. Henvendelsen berører også andre relaterede forhold, herunder udstedelse af pas og partshøring.

Oplysningerne i bilaget giver indtryk af et kompliceret og konfliktfyldt sagsforløb, som uden tvivl er smertefuldt for de berørte parter. Det gør naturligvis indtryk på mig. Der er imidlertid tale om en sag, hvor jeg ikke har indgående kendskab til de nærmere faglige vurderinger i sagen, og hvor jeg kan forstå, at et eller flere forhold er under behandling eller har været behandlet af de kompetente myndigheder. Jeg finder det derfor rigtigst ikke at kommentere på de konkrete detaljer i sagen.

Jeg henviser i stedet til min samtidige besvarelse af SOU alm. del – spørgsmål 292 om samme problemstilling. Som det fremgår heraf, finder forældreansvarslovens regler om samvær og kontakt ikke anvendelse i sager om anbragte børn og unge, jf. forældreansvarslovens § 24, jf. dog servicelovens § 71, stk. 1, 5. pkt. Anbragte børn og unges samvær med forældre og netværk og eventuelle udrejse i forbindelse hermed reguleres således af servicelovens regler, som jeg i det følgende redegør nærmere for.

Anbragte børn og unges ret til samvær

Et barn eller en ung, der er anbragt uden for hjemmet, har ret til samvær og kontakt med forældre og netværk under anbringelsen uden for hjemmet, jf. servicelovens § 71.

Kommunalbestyrelsen skal under hensyntagen til barnets eller den unges bedste og under hensyntagen til beskyttelsen af barnets eller den unges sundhed eller udvikling og beskyttelsen af barnet eller den unge mod overgreb sørge for, at forbindelsen mellem barnet eller den unge og forældrene og netværket holdes ved lige. Ved tilrettelæggelsen af samværet skal der lægges vægt på, at barnet eller den unge på længere sigt har mulighed for at skabe og bevare nære relationer til forældrene og netværket.

Hvis det er nødvendigt, skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om omfanget og udøvelsen af samværet og kontakten og kan fastsætte nærmere vilkår for samværet og kontakten. Ved afgørelsen lægges særligt vægt på hensynet til barnet eller den unge og formålet med anbringelsen, jf. servicelovens § 71, stk. 2.

Herudover kan børn og unge-udvalget træffe afgørelse om overvåget eller afbrudt samvær eller kontakt, når betingelserne herfor er opfyldt, jf. servicelovens § 71, stk. 3. Ved viden eller formodning om, at den person, som barnet eller den unge skal have samvær med, har begået overgreb mod et barn eller en ung, skal børn og unge-udvalget, med mindre særlige forhold taler imod det, for en bestemt periode træffe afgørelse om at afbryde forbindelsen mellem den pågældende og barnet eller den unge eller om, at samværet skal være overvåget, jf. servicelovens § 71, stk. 4.

Udrejse uden samtykke fra forældremyndighedsindehaver

Når et barn eller en ung anbringes uden for hjemmet, overtager den anbringende kommune et vidtrækkende ansvar for barnet eller den unge og har adgang til at træffe beslutninger om barnet eller den unge. Det kan fx være valg af en praktiserende læge, skole, indkøb af tøj og lignende. Det kan også efter omstændighederne omfatte kommunens medvirken til, at barnet eller den unge får udstedt pas, jf. Ankestyrelsens principafgørelse C-25-01.

Kommunalbestyrelsen har adgang til at træffe egentlige afgørelser vedrørende barnets eller den unges forhold under anbringelsen, jf. servicelovens § 69, stk. 1. Dette kan være nødvendigt i tilfælde, hvor forældremyndighedsindehaveren ikke vil samarbejde, eller hvis vedkommende eller barnet eller den unge, der er fyldt 12 år, ikke er enig i en beslutning.

Hvilke forhold, kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, afhænger af, hvad der er nødvendigt af hensyn til formålet med anbringelsen. Der skal således være tale om forhold, som det under hensyn til formålet med anbringelsen må anses for nødvendigt at træffe beslutning om. Derudover skal alle beslutninger træffes ud fra en vurdering af barnets eller den unges behov.

Det kan efter omstændighederne f.eks. omfatte en afgørelse om, hvorvidt barnet eller den unge under anbringelsen skal have lov til at rejse alene eller med venner eller familie til udlandet, selvom forældremyndighedsindehaver ikke samtykker.

Ved afgørelsen herom skal kommunalbestyrelsen vurdere, om barnets eller den unges udrejse er til barnets eller den unges bedste og må anses for nødvendigt under hensyn til formålet med anbringelsen. Heri kan indgå en vurde-

ring af en række forhold, herunder barnets eller den unges støttebehov, varetagelsen af barnets eller den unges behov under det midlertidige udlandsophold samt barnets eller den unges ret til samvær og kontakt. Efter omstændighederne bør også indgå en vurdering af en eventuel risiko for, at barnet eller den unge ikke vender tilbage til anbringelsesstedet, fx fordi barnet eller den unge tilbageholdes i udlandet.

Partshøring og klageregler m.v.

Afgørelser efter serviceloven om samvær og forhold under anbringelsen er omfattet af forvaltningslovens almindelige regler om parthøring, begrundelse, klagevejledning m.v. Ved partshøring kan myndigheden fastsætte en frist for partens udtalelse. I så fald bør der gives den pågældende part rimelig tid til at sætte sig ind i oplysningerne og overveje udtalelsens form og indhold. Der henvises til pkt. 106 i justitsministeriets vejledning om forvaltningsloven.

En afgørelse om udrejse eller samvær truffet af de kompetente kommunale myndigheder efter servicelovens § 69, stk. 1, og § 71 kan påklages til Ankestyrelsen, jf. servicelovens §§ 166-168.

Klage over afgørelser efter servicelovens § 69, stk. 1, og § 71 har ikke opsættende virkning efter § 72 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Efter den almindelige forvaltningsretlige retsgrundsætning kan klagemyndigheder dog tage stilling til, om en klage skal have opsættende virkning. Den myndighed, der modtager en anmodning fra en part om opsættende virkning, er forpligtet til at tage stilling til anmodningen.

Jeg kan i forlængelse heraf oplyse, at forhold, der kan tale for, at en myndighed tillægger en klage over en afgørelse opsættende virkning, kan være, at der er en vis tvivl om afgørelsen, og at dens iværksættelse vil have vidtrækkende konsekvenser for borgeren eller myndigheden, som ikke – eller kun vanskeligt – lader sig genoprette. Det vil efter omstændighederne f.eks. kunne være tilfældet ved en afgørelse om et anbragt barn eller en ungs udrejse under anbringelsen.

Med venlig hilsen
Mai Mercado